

Sanctuarul, eterna piatră de poticnire

9 ianuarie 1999

Gili Cârstea

Ori de câte ori a existat tensiune în poporul lui Dumnezeu, de-a lungul întregii lui istorii, adevăratul motiv a fost sanctuarul, acea „casă” sfântă și slăvită (Isaia 64,11). Apogeul acestei confruntări dintre adevăr și eroare la ușa sanctuarului a produs o spectaculoasă răsturnare de situație: O religie de aproape patru mii de ani, plină de simboluri și ceremonii profunde, a devenit inutilă peste noapte. Iar cei ce s-au agățat cu disperare de ea au devenit la fel de inutili. Avem motive să credem că ne așteaptă un cutremur, o confruntare finală dintre adevăr și eroare, tot la ușa (cealaltă a) sanctuarului, care va produce o situație și mai spectaculoasă: O istorie a religiilor, veche de șase mii de ani, va deveni inutilă peste noapte, înmormântată pentru totdeauna de un mic și disprețuit grup de credincioși cărora li s-a „dat să se îmbrace cu in subțire, strălucitor și curat” (Apocalips 19,8). Aceste două șocuri tectonice sunt provocate de aceeași „mahramă” ridicată de pe ochii miresei lui Hristos, când i s-a „deschis mintea să înțeleagă Scripturile” cu privire la El, Templul.

Dumnezeu a făcut încercări disperate de a trezi pe poporul Său la realitatea din spatele întregii lor vieți religioase, al cărei centru era Templul. O întreagă linie de mesageri a fost sacrificată în speranța că ei vor „înțelege însemnătatea clădirii la care priveau cu atâta mândrie.”

Efortul acesta a luat, mai întâi, forma aproape intuitivă a vecinilor opresivi, care invadau Israelul și răpeau chivotul și uneltele cortului. Mai târziu, când națiunea s-a dezvoltat și s-a stabilit în granițele ei, au apărut solii aceia incomozi, care vorbeau „împotriva casei” Domnului și slăbeau astfel încrederea națiunii în destinul ei profetic. Cazul lui Isaia este mai mult decât reprezentativ.

Isaia este chemat în slujbă într-o perioadă de tensiuni internaționale extrem de periculoase. Egiptul, marele jandarm internațional din sud, este în plină decadere, în timp ce la nord puterea asiriană devine pe zi ce trece tot mai amenințătoare. Deplasarea polului internațional al puterii găsește pe poporul lui Dumnezeu într-o criză așa profundă încât era amenințată chiar existența fizică a națiunii, cu tot ce implica ea în marea controversă spirituală.

Solia lui începe cu un diagnostic foarte corect despre starea națiunii. „Țara vă este pustiiată, cetățile vă sunt arse de foc, străinii vă mănâncă ogoarele sub ochii voștri, pustiesc și nimicesc ca niște sălbatici. Și fiica Sionului a rămas ca o colibă în vie, ca o covercă într-un câmp de castraveți, ca o cetate împresurată” (Isaia 1,7.8).

Din ce cauză? Descrierea care urmează este atât de vie, încât cu greu ar putea cineva pierde motivul real al crizei serioase în care se găseau. Întregul lor sistem de închinare fusese pervertit iremediabil, iar cauza acestei pervertiri era mai profundă decât puteau s-o definească, în starea lor prezentă. Era nevoie de percepția unui Martor Credincios și Adevărat.

Reproșul se îndrepta violent împotriva fiecărei activități legate de Sanctuar. Jertfele nu mai erau bune. Sângele taurilor nu mai era plăcut. Când veneau să se închine spurcau curțile. Darurile erau inutile. Tămâia producea scârbă. Sărbătorile erau desuete. Mixajul dintre sărbătoare și nelegiuire era insuportabil. Aniversările erau apăsătoare. Rugăciunile erau vorbărie în vânt (Isaia 1,11-15).

Ce însemnau toate acestea? Însemnau că o singură înțelegere greșită pervertea tot sistemul serviciului divin, în toate detaliile lui. Ei nu au înțeles că „templul acela, înălțat pentru ca Dumnezeu să locuiască în el, avea ca scop să fie o pildă... Scopul lui Dumnezeu a fost din veacuri veșnice ca fiecare ființă, de la serafimul luminos și sfânt până la om, să fie un templu în care să locuiască Creatorul” (DA 161).

Acest unic detaliu, această pildă neînțeleasă, această doctrină plicticoasă, a viciat fatal toată viața lor religioasă, până când ei, care trebuiau să fie „capul, și nu coada,” au rămas „ca o covercă într-un câmp de castraveți.” Ei „nu au înțeles.”

Dar acest unic detaliu, oricât de mărunț ar părea el, înțeles și acceptat pe deplin, ar fi revoluționat nu numai națiunea lor, ci ar fi scurtat cu mii de ani agonia unei planete în derivă și ar fi luat de pe umerii lui Dumnezeu povara unei mijlociri chinuitoare.

Din păcate, „...împăratul Babilonului a venit împotriva Ierusalimului și l-a împresurat. Domnul a dat în mâinile lui pe Ioiachim, împăratul lui Iuda, și o parte din vasele casei lui Dumnezeu” (Daniel 1,1.2). Când nu înțelegem „pilda” rămânem fără „vase.”

Ieremia a vorbit și el împotriva acelei case, iar reacția la solia lui a fost la fel de virulentă. Să vorbești împotriva casei într-o vreme de prosperitate era destul de rău, dar să slăbești încrederea poporului în „casa noastră cea sfântă și slăvită” într-o vreme de criză, era mai mult decât o crimă de înaltă trădare. „Nu vă hrăniți cu nădejdi înșelătoare, zicând: Acesta este Templul Domnului, Templul Domnului, Templul Domnului!” (Ieremia 7,4).

Este adevărat că expresia lor doctrinală conținea, chiar la loc de frunte, conceptul Sanctuarului, și se arătau extrem de atenți să-i păstreze puritatea exegetică. În realitate însă, doctrina casei devenise o „peșteră de tâlhari” (versetul

11), plină de „dumnezei străini” care legau „în chip uşuratic” rana profundă a fiicei poporului, strigând de la înălţimea tribunei academice „Pace! Pace!” deşi nu era pace. Poporul fusese hrănit atât de mult timp cu nădejdi înşelătoare, încât nu mai reuşea să vadă speranţă în oferta de „ploaie la vreme, ploaie timpurie şi târzie” (capitolul 5,24).

Ezechiel este trimis şi el la poporul lui Dumnezeu cu o solie al cărei interes gravitează în jurul „casei..”

El este dus în „vedenii dumnezeieşti” (capitolul 8,3) dincolo de realitatea concretă a răzvrătirii, ca să poată înţelege de ce „poporul acesta al Ierusalimului se lasă dus în necurmăte rătăciri, stăruiesc în înşelătorie şi nu vor să se întoarcă la Dumnezeu” (Ieremia 8,5).

Spre surprinderea lui, profetul vede în casa Domnului depărtări uluitoare de la adevăratul scop al templului, vede „marile urâciuni” pe care „le săvârşeşte aici casa lui Israel, ca să Mă depărteze de sfântul Meu locaş” (capitolul 8,6). Erau acolo uşi secrete, ascunse „în zid,” care duceau la taina nelegiurii. Pătrunzând pe ele, Ezechiel vede peştera de tâlhari, zugrăvită cu „tot felul de chipuri de târătoare şi de dobitoace urâcioase, şi toţi idoli casei lui Israel, zugrăviţi pe perete de jur împrejur” (8,10).

Acolo, „în neînţelegere,” se desfăşura un serviciu divin: „Înainte acestor idoli stăteau şaptezeci de oameni dintre bătrânii casei lui Israel... fiecare dintre ei avea o cădelniţă în mână şi se înălţa un nor gros de tămâie” (8,11).

Aceasta era adevărata faţă a serviciilor de la templu, văzută din perspectiva divină. Când „însemnătatea acelei clădiri, la care ei priveau cu atâta mândrie” nu este înţeleasă, evlavia devine fără putere. Dar nu numai atât. Altcineva se „aşează în templul lui Dumnezeu, dându-se drept Dumnezeu” (28,2; 2 Tesaloniceni 2,4).

Ca o întruchipare a mesagerilor Lui din toate timpurile, „Cuvântul” s-a făcut trup şi a locuit printre noi. El venea să aducă lumina înţelegerii corecte asupra mult controversatei chestiuni a sanctuarului. În această înţelegere erau implicate toate celelalte aspecte ale misiunii Sale. Din această cauză, prima Lui predică în faţa bătrânilor poporului s-a rezumat la o expresie rămasă, din păcate, obscură până astăzi: „Stricaţi Templul acesta şi în trei zile îl voi ridica” (Ioan 2,19). Ei stăteau în faţa Celui care era împlinirea fiecărui detaliu al sanctuarului şi al slujbelor legate de el. Dar „nu au înţeles.”

Hotărât să nu accepte noua înţelegere despre templu, care ar fi revoluţionat fundamental teologia naţiunii, Sinedriul alege calea uşoară a păstrării „unităţii” neamului: Dărâmarea adevăratului Templu. De aceea, au „găsit” doi martori care să confirme că Acuzatul intenţionează să tulbure credinţa poporului în doctrina care îi ţinuse uniţi mai bine de două mii de ani.

Templul din Ierusalim, superba reprezentare a scopurilor lui Dumnezeu din „veacuri veşnice,” devenise acum „o piatră de poticnire şi o stâncă de cădere.” Când este luată drept realitate, pilda se transformă într-un imens obstacol pentru

viziunea bisericii, un zid de nepătruns între noul și vechiul legământ. Dar acesta nu era ultimul test. Urma să vină un potop și mai mare de lumină, căci Dumnezeu urmărea să dea jos de pe ochii poporului Său „mahrama” și „solzii.”

Ucenicii nici nu visau consecințele hotărârii lor de a-L urma pe Cel pe care Îl numeau „Învățătorul.” Așteptările lor erau deformate de credința populară că venirea lui Mesia însemna în primul rând moarte romanilor. Abia când li s-au „deschis mințile” prin interpretarea corectă a profețiilor cu privire la El, au fost capabili să vadă cât de greșit aplicaseră ei doctrina sanctuarului. Abia acum, când „puterea lor” era zdrobită de tot (Daniel 12,7), erau pregătiți să-și ocupe locul în planul lui Dumnezeu. Și ce loc glorios! Venise timpul pentru ploaia timpurie, făgăduința noului legământ.

Dar poporul lui Dumnezeu nu era nici de data aceasta dispus să asculte la cei pe care „preoții și conducătorii iudei îi considerau așa de periculoși, deoarece aduceau învățături noi și ciudate la aproape toate subiectele teologice” (TM 70). Sinedriul s-ar fi îngrozit dacă ar fi putut vedea rezultatul hotărârii lui așa cum îl vedem noi astăzi. Este adevărat, pe Isus L-au tratat așa deoarece „nu știau ce fac.” Dar de data aceasta hotărârea de împotrivire era fatală, sinucigașă.

După o perioadă furtunoasă, cu amenințări mai mult sau mai puțin directe la adresa urmașilor noii învățături, Sinedriul se trezește brusc în fața unei decizii teribile, care urma să afecteze viitorul națiunii lor pentru două mii de ani, dacă nu pentru totdeauna. Printr-un singur gest al marelui preot, ei sigilează în răzvrătire o perioadă de sute de ani de închinare la Baal. Și nici nu știu...

Tensiunea atingea la Ierusalim cote de explozie. Învățătura bisericii, aceea dată sfinților odată pentru totdeauna, era amenințată mortal de un grup de fanatici. Ei atacau doctrina fundamentală, despre care Moise spusese că trebuie să rămână în veci: Sanctuarul. Lucrurile nu mai puteau continua așa. Deja mulți preoți părăseau doctrina bisericii. O decizie trebuia luată urgent. Și ocazia s-a ivit foarte repede.

Un grup de frați, devotați și hotărâți să rămână la vechile hotare, au început o „ceartă de vorbe” cu Ștefan, dar nu reușeau să-l convingă de rătăcirea lui. „Atunci au pus la cale pe niște oameni (ei nu puteau minți, nu?) să zică: Noi l-am auzit rostind cuvinte de hulă împotriva lui Moise și împotriva lui Dumnezeu” (Fapte 6,11). Dar acuzația era mult prea generală pentru a convinge pe cei sinceri. De aceea „au scos niște martori mincinoși, care au zis: Omul acesta nu încetează să spună cuvinte de hulă împotriva acestui locaș sfânt și împotriva Legii... l-am auzit zicând că acest Isus din Nazaret va dărâma locașul acesta și va schimba obiceiurile pe care ni le-a dat Moise” (6,13.14).

Aceasta era obsesia lor sfântă: Să nu le „dărâme” cineva sanctuarul și să nu li se schimbe obiceiurile. Să nu se atingă cumva de Casa lor cea sfântă și slăvită.

Putem vedea că acestea sunt și fanteziile noastre astăzi? De zeci de ani strigăm, pe toate căile, că vrem redeșteptare și reformă, dar fără să înțelegem mai mult și fără să schimbăm ceva.

Acum Ștefan avea ocazia de aur să explice Sinedriului, aflat pe marginea prăpastiei, scopul real al sanctuarului.

Nu vrem să intrăm în detaliile prezentării sale. Cert este că predica lui oferă descrierea fidelă a rebeliunii lui Israel.

Ajungând la subiectul fierbinte al zilei, sanctuarul, Ștefan nu se sfiește să facă afirmația fatală că „Dumnezeu nu locuiește în locașuri făcute de mâini omenești” (7,48). Exact în acest moment filmul se rupe brutal, redat în Scriptură prin puncte puncte. Ce se ascunde în spatele lor? De ce această întrerupere subită? Ellen G. White ne ajută (pentru învățătura noastră) să privim tragedia care se desfășura în sala de consiliu:

„Dar Dumnezeu nu locuiește în locașuri făcute de mâini omenești... Când Ștefan a ajuns la acest punct, s-a produs o rumoare în sală. Acuzatul și-a citit soarta pe fețele celor prezenți. El a sesizat opoziția pe care o întâmpinau cuvintele sale, rostite la îndemnul Duhului Sfânt. A înțeles că își prezintă ultima mărturie. Dintre cei care citesc această prezentare a lui Ștefan, puțini o apreciază cum trebuie. Ocazia, timpul și locul trebuie luate în considerare spre a înțelege deplina lor semnificație.

„Când a făcut legătura între Isus Hristos și profeții, vorbind despre templu așa cum a vorbit, marele preot, cuprins de oroare, și-a sfâșiat haina. Acest gest a fost pentru Ștefan semnul că vocea lui va fi adusă la tăcere pentru totdeauna. Deși se afla abia la jumătatea predicii, el a încheiat-o brusc, întrerupând lanțul profetic și, întorcându-se către judecătorii lui înfuriați, a spus: Oameni tari la cerbice și netăiați împrejur cu inima și cu urechile! Voi totdeauna vă împotriviți Duhului Sfânt!” (3SP297)

Fascinantă piesă de mozaic, lipsă din peisajul fatidicului an 34! Acest scurt paragraf explică magistral motivul a ceea ce noi numim "lepădarea lui Israel ca națiune aleasă." În realitate nu Dumnezeu i-a lepădat pe ei, ci ei L-au lepădat pe El, căci sfâșierea hainei marelui preot însemna despărțirea voluntară a poporului de Dumnezeu. Caiafa își mai sfâșiase odată haina, dar atunci "nu știa ce face." Avem aici o foarte clară prezentare a principiului celei de-a doua șanse. Zarurile au fost aruncate! Națiunea își sigilase destinul! Ei nu Îl voiau pe Dumnezeu altfel decât încuiat în sfânta sfintelor!

Ce ar fi dorit Ștefan să le spună în continuare, dacă nu ar fi fost întrerupt de gestul final și fatal al marelui preot? Sora White spune că în acel moment Ștefan era abia la jumătatea prezentării lui.

Bineînțeles că urma partea cea mai aspră, cea mai apropiată de inima controversii, cea mai necesară în acel moment de criză: Că Șekina nu mai locuia în templul lor și că nu fusese niciodată voia lui Dumnezeu să locuiască acolo. Că din

milă pentru orbirea lor acceptase Domnul să fie izolat în piatra rece și mută a templului. Că monumentul religiei lor era pentru El o închisoare neagră, un loc al detenției de bună voie. Că slava încarcerată le asigura lor desfătarea în păcat.

El dorea să le spună că venise, în sfârșit, vremea eliberării, că monumentul devenea inutil, că realitatea era nespus mai bună decât umbra. El ar fi putut să le spună că, deși au reușit să „dărâme” adevăratul Templu, situația nu era disperată, că poarta este încă deschisă. Că privilegiul de a fi „un locaș al lui Dumnezeu prin Duhul” nu era doar pentru Mesia, ci pentru oricare dintre fiii lui Avraam care aveau credința. El dorea să le spună că „taina ascunsă timp de veacuri” (în sanctuar) care este „Hristos în voi, nădejdea slavei” era descoperită și nu mai era cazul să se împotrivescă.

Dar urechile lor nu trebuiau să audă aceste lucruri. Gura lui Ștefan a fost sigilată, și o dată cu ea a fost sigilată și soarta națiunii. Orbirea era asigurată, deci împotrivirea față de Duhul Sfânt putea continua.

Tragic, dar „adevăratul sanctuar” devenea în acest moment piatra de poticnire și stânca de cădere pentru copiii lui Avraam.

Are experiența lor tristă vreo însemnătate pentru noi, astăzi? Avem și noi sanctuarul nostru, cu tensiunile și agitația lui. Avem și mărturiile unui Moise modern.

Vedem noi în sanctuarul nostru o simplă umbră a umbrei, bucuroși că avem un Mijlocitor care ne „acoperă” desfătarea în păcat?

Suntem noi dispuși, ca și ei, să lăudăm un Dumnezeu închis, de dragul nostru, în Sfânta Sfintelor mai bine de 150 de ani, fără să facem nimic spre a-L elibera?
